

Glesbefolkat längs Amazonfloden

Kartan visar Amazonas regnskogsområde.

Av befolkningskartan framgår att regnskogsområdet i Amazonas är mycket glesbefolkat. Var i regnskogen bor flest människor?

Varför är Amazonas regnskog så glesbefolkad?

Där Amazonfloden rinner fram är det mycket varmt och fuktigt. Därför växer en tät och frodig tropisk regnskog, Amazonas, i större delen av flodområdet. Det är världens största och artrikaste regnskog och den täcker en yta som är tio gånger större än Sverige. Indianer har levt i regnskogen i många tusen år som samlare, jägare och fiskare. Men skogen och floden har bara kunnat livnära några få miljoner människor. Detta har flera orsaker.

Näringsfattig berggrund

I det platta område där Amazonfloden och dess bifloder rinner fram är berggrunden ofta näringsfattig. Då blir också jordarna näringsfattiga. I regnskogen regnar det året runt och så har det varit i miljontals år.

Regn urlakar marken

Under ett år regnar det tre till fyra gånger mer i större delen av Amazonas i jämförelse med den nederbördsmängd som de flesta platser i Sverige får. Regnvatten som sipprar genom marken tar med sig jordens näringsämnen så att den urlakas på näring.

Marken lämpar sig inte för jordbruk

Skogens växter tar det mesta av den näring de behöver från snabbt förmultnande blad och växtdelar på marken. Därför finns det mesta av näringen i de växande skogarna, och inte i jorden. Det gör att marken inte lämpar sig för jordbruk och därför kan inte så många människor livnära sig i Amazonas regnskog.

Bara de bifloder som rinner från näringsrika bergsområden i till exempel Anderna för med sig näringsrikt slam i flodvattnet. Där är fisket

mycket bättre än i de näringsfattiga bifloderna. Därför är det nära de näringsrika bifloderna som de flesta av nutidens indianer lever. I hela regnskogen, varav större delen ligger i Brasilien, bor det bara cirka en miljon indianer. De lever av jakt, fiske och småskaligt svedjebruk. Vid svedjebruk hugger man ner en bit regnskog och bränner växtligheten. Näringen från askan gör att man kan odla åkern under några år. Sedan är näringen slut och man bränner ner ett nytt område för att odla där istället.

boskapsfarmer, kaffeplantager, sågverk, pappersbruk och gruvor. Det gör att Amazonas ursprungliga invånare trängs undan och att många av regnskogens växt- och djurarter hotas.

Många av de jordbruk och industrier som nu växer upp i Amazonas regnskog klarar sin ekonomi tack vare skattelättnader och regionalt stöd från regeringen, men Amazonas kommer aldrig att bli ett tätbefolkat område som Gangesdalen.

Plantager tränger undan ursprungsbefolkningen

Redan för mer än hundra år sedan började Amazonas att koloniserar* av vita människor. Man anlade gummiplantager* vid floden mitt inne i regnskogen och byggde till och med den stora brasilianska staden Manaus där. Numera uppmanar Brasiliens myndigheter människor och företag att flytta in i regnskogen och bli boskapsuppfödare, bönder och plantageägare. Stora områden med regnskog huggs ner av brasilianska och multinationella företag i stora projekt som

Så här kan vi besvara rubrikens fråga:

- Berggrunden i Amazonas är näringsfattig, vilket gör att det finns ont om näring också i jorden.
- Regnen som faller i stora mängder året runt urlakar jorden på näringsämnen.
- Näringen finns i den växande skogen.
- Marken lämpar sig inte för jordbruk, vilket gör att ganska få människor kan livnära sig i Amazonas.